

Lugares de Interese Comunitario na Provincia da Coruña

ÍNDICE

1.	Introducción	3
2.	Ortigueira-Mera	3
3.	Costa Ártabra	4
4.	Fragas do Eume	4
5.	Encoro de Abegondo-Cecebre	5
6.	Costa da Morte	5
7.	Complexo Húmido de Corrubedo	5
8.	Betanzos-Mandeo	6
9.	Carnota-Monte Pindo	6
10.	Costa de Dexo	6
11.	Estaca de Bares	7
12.	Esteiro do Tambre	7
13.	Monte e Lagoa de Louro	7
14.	Xubia-Castro	8
15.	Serra do Careón	8
16.	Río Anllóns	8
17.	Río Tambre	9
18.	Serra do Xistral	9
19.	Sistema Fluvial Ulla-Deza	9

1. Introducción

Os lugares de interese comunitario – emanados da Directiva Hábitat 92/43/CEE do Consello, do 21 de maio de 1.992, denominada comúnmente coma Directiva Hábitats – son espazos que contribúen ao mantemento e ao restablecemento do estado de conservación dos hábitats naturais, da fauna e da flora silvestre. Estes lugares son seleccionados polos Estados membros da Unión Europea e aprobados pola Comisión, unha vez incluídos na lista de “Lugares de interese Comunitario” pasan a formar parte da Rede Natura 2.000, e de este modo, nace a obriga xurídica de evitar o seu deterioro.

Na Provincia de Coruña contamos con dezaoito Lugares de Interese Comunitario e catro zonas ZEPA – Zonas de Especial Protección de Aves –.

2. Ortigueira-Mera

Engloba os concellos de Ortigueira, Cariño, Cerdido, As Pontes de García Rodríguez e as Somozas.

Por un lado, a ría de Ortigueira, inclúe boas representacións de pradeiras de zostera mariña e notables extensións de xuncos churreiros, ademáis dun sistema dunar en moi bo estado de conservación, alberga máis de cinco mil aves acuáticas invernantes e acolle unha importante relación de mazaricos, que con máis de cincocentos individuos sitúase coma a principal localidade de invernada do noroeste peninsular.

Doutro lado, o río Mera é un discreto curso fluvial con bosque de ribeira en moi bo estado de conservación, que conta coa presenza de salmón atlántico.

Ademáis, na ría de Ortigueira e Ladrado, no concello de Ortigueira e Cariño, atopamos unha zona ZEPA, que a súa vez, tamén é unha zona húmida Ramsar.

3. Costa Ártabra

Engloba os concellos de Cariño, Ortigueira, Cedeira, Valdoviño, Narón, Ferrol, Mugardos e Ares. Alberga unha gran diversidade de elementos paisaxísticos, que inclúe os seguintes enclaves: Serra da Capelada, que é un complexo xeolóxico de grande interese formado por rochas básicas e ultrabásicas con cantís costeiros, de ata 500 metros de desnivel; Lagoa e Areal de Valdoviño, no que aniñan mil aves acuáticas durante o periodo invernal e A Lagoa de Doniños, que caracterízase por ser a lagoa costeira máis profunda do litoral de Galicia. Ademáis a Costa de Ferrolterra-Valdoviño consta coma unha zona ZEPA.

4. Fragas do Eume

Inclúe os concellos de Cabanas, A Capela, As Pontes de García Rodríguez, Monfero e Pontedeume. Fraga significa bosque con árbores de diferentes especies, e esta fraga conta con carballos, castiñeiros, bidueiros, ameneiros, freixos, teixos, abeleiras, froiteiras silvestres, acibros, sobreiras e érbedos. Ademáis, é un dos bosques atlánticos de ribeira mellor conservados de Europa. Escondido

no corazón do bosque encóntrase o Mosteiro de Caaveiro, un antigo cenobio con máis de dez séculos de historia. Está declarado tamén coma un parque natural.

5. Encoro de Abegondo-Cecebre

Inclúe os concellos de Abegondo, Betanzos, Cambre e Carral. Este encoro regula o caudal dos ríos Mero e Barcés e permite garantir o abastecemento constante a cidade da Coruña e a súa área metropolitana. É un espazo protexido e altamente recomendable para gozar da

observación de patos, garzas, limícolas e mergullóns en outono e inverno. Na aldea de Cecebre pódense observar aves ligadas ao bosque de ribeira e ao propio río.

6. Costa da Morte

Inclúe os concellos de Arteixo, Cabana de Bergantiños, Camariñas, Carballo, Cee, Fisterra, A Laracha, Laxe, Malpica de Bergantiños, Muxía, Ponteceso e Vimianzo. Ocupa o segmento noroeste do litoral galego, nela atoparemos praias desertas,

enseadas e cantís. Tamén ten unha zona ZEPA: as Illas Sisargas. Así coma unha paisaxe protexida: os Penedos de Pasarela e Traba. O ser humano considerou este lugar coma a fin do mundo, a porta ao máis alá.

7. Complexo Húmido de Corrubedo

Engloba o concello de Ribeira, incluída a Illa de Sálvora e a franxa litoral do concello de Porto do Son. Este espazo tamén é considerado un parque natural; unha zona húmida Ramsar e tamén, unha zona ZEPA.

A duna móbil deste espazo aberto entre a rías de Arousa e a de Muros-Noia resalta polas súas dimensións con máis dun kilómetro de lonxitude. A acompañan dúas lagoas: a lagoa doce de Vixán e a salobre de Carregal, con extensas brañas e zonas húmidas de importancia internacional.

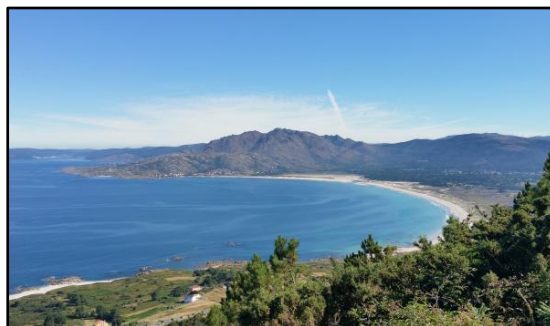
8. Betanzos-Mandeo

Abrangue os concellos de Aranga, Bergondo, Betanzos, Coirós, Irixoa, Miño, Oza-Cesuras e Paderne. A marisma de Betanzos presenta unha notable superficie cuberta por vexetación de marismas, correspóndese co modelo xeral Cántabro-Atlántico meridional. O río Mandeo caracterízase polas súas comunidades ripícolas ben conservadas e por albergar salmón atlántico.

9. Carnota-Monte Pindo

Inclúe os concellos de Cee, Dumbría, Mazaricos e Carnota. E comprende a Praia de Carnota, as ciclópeas rochas de A Moa, a cima do Monte Pindo, o Olimpo Sagrado dos Celtas e o pequeno pobo do Ézaro, coa espectacular ferverza do río Saias.

No extremo norte, nas Marismas de Caldebarcos, poden verse aves acuáticas, corbos mariños, mascatos, gabbitas, mazaricos, garzas, píldoras raiadas e tamén a escorregadizas londras.

10. Costa de Dexo

Sitúase exclusivamente no concello de Oleiros: ocupa un tramo costeiro comprendido entre os faros de Mera e o porto de Lorbe. É unha costa exposta e

acantilado, caracterizada pola súa elevada calidade paisaxística. Tamén é unha zona de nidificación de aves marinas e rupícolas.

11. Estaca de Bares

Comprende os concellos de Ortigueira e Mañón. É o punto máis septentrional da península ibérica e ademais, divisoria xeográfica entre o océano atlántico e o mar cantábrico. É un dos mellores puntos de observación de aves de Europa e conta cunha estación ornitolóxica permanente. Miles de aves pasan por aquí cada ano, en especial de setembro a decembro.

12. Esteiro do Tambre

Abrangue os concellos de Brión, Negreira, Noia, Outes e Porto do Son, comprende o curso baixo e a desembocadura do río Tambre na ría de Muros e Noia. Nel albérganse densos bosques atlánticos, arenais e extensos carrizais nun entorno de gran beleza. Tamén consta de especies de gran importancia comunitaria como son o salmón, a nutria e a escribenta das canaveiras.

13. Monte e Lagoa de Louro

Engloba os concellos de Carnota e Muros. Cunha altura de 241 metros o Monte Louro sitúase na punta norte da entrada a ría de Muros-Noia. Ao pé do monte, encerrada pola Praia de Área Maior, encóntrase a lagoa das Xarfas, un complexo ecosistema dunar de gran riqueza botánica e faunística. Neste espazo reinan as garzas, que veñen atraídas pola abundancia de anfibios e réptiles.

13. Xubia-Castro

Inclúe os concellos de A Capela, Moeche, Narón, Neda, San Sadurniño, As Somozas e As Pontes de García Rodríguez. É un sistema fluvial composto polo río Xubia e Castro, que desemboca na ría de Ferrol, ambos manteñen a súa vexetación

ribeirana en bo estado de conservación. Na parte montañosa, na Serra do Forgoso, localízanse grandes extensións de matorral.

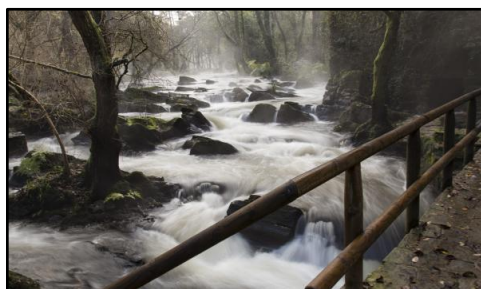
14. Serra do Careón

Engloba os concellos de Melide, Santiso e Toques. É un sistema montañosa caracterizado por pretentares cúmicos aplanados de baixa altitude e pendentes suaves coma resultado da súa antigüidade. Cabe destacala presenza de rochas ultrabásicas, que confiren á vexetación un valor especial pola existencia de especies autóctonas.

15. Río Anllóns

O río Anllóns nace na Serra de Montemaior, cruza o concello de Carballo e morre a veira do mar, entre Ponteceso e Cabana de Bergantiños. Un dos puntos máis atractivos do percorrido é o bosque do Anllón, onde a típica vexetación da ribeira – ameneiros, salgueiros ou freixos – mestúrase cos carballos. Ademais, as augas do río divídense no concello de Coristanco en varios ramais conformando pequenos illotes unidos por pontes.

16. Río Tambre

Inclúe os concellos de Tordoia, Ordes, Mesía, Trazo, Oroso, Frades, Santiago de Compostela e O Pino. É un sistema fluvial composto pola conca alta do río Tambre, onde atópanse boas representacións de árbores da ribeira. No seu percorrido encóntranse dúas pontes de singular beleza: a Ponte Maceira, preto de Negreira, entre os concellos de Negreira e Ames e Ponte Nafonso, entre os concellos de Outes e Noia, no estuario do río.

17. Serra do Xistral

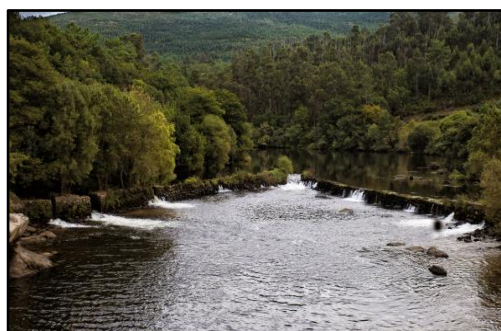
O único concello coruñés que abarca é o de As Pontes de García Rodríguez, o resto engloba concellos lucenses. É parte do macizo montañosa da península ibérica que separa a terra chá do mar. Ao ser unha zona montañosa tan dura e inhóspita, as aves non logran sobrevivir, aínda así, atópanse buitres leonardos e algún buitre negro. É a zona de España que menos sol recibe e

a frecuente néboa procedente do mar deixa abundante choiva e humidade que empapa as súas extensas turbeiras de pastos, nas que habitan cabalos salvaxes e onden prosperan especies endémicas.

18. Sistema Fluvial Ulla-Deza

Inclúe os concellos de Ames, Boqueixón, Brión, Dodro, Oroso, Padrón, Rois, Santiago de Compostela, Teo, Touro, Trazo e Vedra. O río Ulla é a terceira corrente galega máis larga

despóis do Miño e do Sil. Nace nos Montes de Olveda e desemboca no Océano Atlántico a través da Ría de Arousa. No seu percorrido recibe as augas de afluentes coma o Sar e o Deza. A paisaxe dos seus cauces, especialmente no Deza, é de bosque da ribeira con alisos, salgueiros e freixos. No que respecta á fauna, destaca a abundancia do salmón do atlántico, lamprea de mar, troita e mexillón de río.

Este informe é exclusivamente un documento de traballo interno do servizo de Desenvolvemento Territorial e Medio Ambiente. As consideracións nel reflectidas non se corresponden necesariamente coas propias da Deputación da Coruña.